

Polazak u jaslice/ vrtić za svako dijete predstavlja (veliku) promjenu u životu. Dijete dolazi iz obitelji gdje se osjećalo sigurno, u njemu nepoznatu sredinu, među nepoznate osobe. Potrebno je određeno vrijeme tijekom kojega se dijete prilagođava novoj sredini, upoznaje odgojiteljice i nove prijatelje.

Svakodnevnim dolaskom u vrtić dijete će naučiti slijed radnji (dolazak u vrtić – odlazak roditelja - boravak u grupi – povratak roditelja i odlazak kući). Na toj osnovi dijete gradi povjerenje i stječe sigurnost u roditelja koji će doći po njega i odvesti ga iz vrtića u sigurno okruženje doma.

Svako dijete prolazi kroz razdoblje prilagodbe, neka djeca se prilagođavaju brže (za samo nekoliko dana), a druga trebaju duže vrijeme prilagodbe (i do 2 mjeseca). Neka djeca reagiraju burnije, dok neka i ne pokazuju veće promjene u ponašanju.

Promjene u ponašanju tijekom prilagodbe djeteta su prolazna pojava i dobro je biti pripremljen na njih, kako bi djetetu mogli što bolje pomoći.

KAKO PRIPREMITI DIJETE ZA POLAZAK U JASLICE/VRTIĆ

KAKO SE DJECA PONAŠAJU TIJEKOM PRILAGODBE

Neka djeca otvoreno negoduju, odbijaju rastajanje s roditeljima, plaču, odbijaju komunikaciju. Ne prihvaćaju i otvoreno se bune protiv nove situacije. Treba napomenuti da je trenutak rastanka posebno osjetljiv (krizni) trenutak te da se većina djece nakon što roditelj ode umiri i zaigra. Neka djeca prve dane ulaze u sobu bez otpora, zainteresirana za nove igračke, da bi se otpor pojavio treći dan ili idući tjedan, kada shvate da je odlazak u vrtić svakodnevnik, a u njemu se još ne osjećaju sigurno. Burno reagiraju obično mlađa djeca. Starija će poslušno ući u sobu, ali će veći dio dana šutjeti, stajati pokraj vrata, odbijati komunikaciju s odgojiteljicom ili drugom djecom.

Ponekad dijete u jaslicama/vrtiću odbija jesti, teško se uspaavljuje, nemirno spava i inače je plačljivo bez vidljivog razloga. Neka djeca reagiraju regresijom u ponašanju. Primjerice, dijete koje je prohodalo opet počinje puzati, dijete koje je nedavno uspostavilo kontrolu stolice, sada opet obavlja nuždu u gaćice, ono koje je komuniciralo riječima sada opet pribjegava gestama i sl. Razlog takvog ponašanja nije zaostajanje u razvoju. U želji da bude zaštićeno, dijete bira ona ponašanja koja mu nude veću sigurnost. Takve promjene u ponašanju su prolaznog karaktera. One će nestati kada se dijete prilagodi novoj sredini, odnosno, kada se bude osjećalo sigurno.

O tome koliko dugo će trajati razdoblje prilagodbe i kako će se dijete ponašati tijekom tog razdoblja velikim dijelom ovisi:

- o dobi djeteta (lakše se prilagođavaju starija nego mlađa djeca),
- o prethodnim kontaktima s većim brojem djece i odraslih,
- o osobnosti djeteta,
- o načinu pripreme djeteta na polazak u jaslice/vrtić.

KAKO MOŽEMO POMOĆI DJETETU DA SE ŠTO BRŽE I LAKŠE PRILAGODI PRIJE SAMOG POLASKA:

- potrebno je uskladiti stavove o vrtiću unutar obitelji,
- održavati suradnički odnos i pozitivan stav prema vrtiću, predstaviti djetetu vrtić kao zabavno i veselo mjesto a ne „nužno zlo“,
- poticati dijete na druženje s drugom djecom i odraslima,
- razvijati samostalnost djeteta u hranjenju, higijenskim navikama i pospremanju igračaka kod kuće (primjereno dobi i mogućnostima djeteta),
- uskladiti, koliko je moguće, ritam života kod kuće s vrtićkim,
- odvikavanje djeteta od pelena, bočice ili dude varalice ne treba provoditi za vrijeme prilagodbe,
- pri ostavljanju djeteta, rastati se kratko i srdačno s djetetom (a ne dramatično i dugo, rastanak je bolan i treba ga skratiti),
- bitno je pridržavati se dogovorenih termina postupne prilagodbe i time pružiti djetetu mogućnost postupne prilagodbe na svoj novi način života,
- redovito izmjenjivati važne obavijesti o djetetu s odgojiteljicama i dogovarati se,
- ne plašiti dijete vrtićem (*Tamo se mora sve pojesti, mora se spavati...* i slične izjave).

KADA DIJETE KRENE U JASLICE/VRTIĆ...

- Poželjno je da prvi tjedan ili dva dijete dolazi u vrtić na kraće vrijeme. Raspored dolaženja treba dogovoriti na upisnom razgovoru i s odgojiteljicama. Poželjno je da roditelj u prvih nekoliko dana boravi u odgojnoj skupini zajedno s djetetom kako bi zajedno upoznali i istražili novu sredinu u kojoj će dijete boraviti.*
- Može se ponijeti neka djetetu draga igračka ili predmet koji mu pružaju sigurnost (bočica, gaza, dudica i sl.).*
- Tijekom razdoblja prilagodbe ne preporuča se navikavati dijete na nove oblike ponašanja, poput odvikavanja od bočice, dude ili pelenica. Ako željeno ponašanje nije usvojeno do polaska u jaslice/vrtić, pričekati neka završi prilagodba djeteta na vrtić, pa onda krenuti s odvikavanjem.*
- Vrlo je važan jutarnji rastanak s djetetom u jaslicama /vrtiću. Roditelj treba ostati smiren. Dijete će osjetiti uznemirenost i zabrinutost roditelja, pa će se i ono tako osjećati. Rastanak s djetetom ne smije se odgađati u nedogled. Dugo smirivanje djeteta ili ponovno vraćanje se ne preporuča.*

ŠTO MOŽE OTEŽATI ODVAJANJE?

- o nesiguran, zaplakan roditelj,
- o roditelj koji, ne oprostivši se od djeteta, doslovno pobjegne,
- o roditelj koji od svog djeteta traži dopuštenje za odlazak (*Mogu li sada otići?; Reci mi kada mogu otići!* i sl.),
- o roditelj koji se dugo zadržava na vratima sobe dnevnog boravka djece ili slično.

Djeca u svojim ponašanjima pokazuju sklonost "preslikavanju" osjećaja roditelja. Dijete koje osjeća roditeljevu nesigurnost i nepovjerenje i samo je nesigurno i nepovjerljivo.

Nakon nekog vremena, kada se dijete prilagodi i oslobodi straha od nepoznatog, jaslice/vrtić postat će mjesto u koje će dijete rado dolaziti i gdje će provoditi vrijeme u igri s novim prijateljima.

Nadamo se da smo vam ovim savjetima pomogli da to vrijeme dođe što prije.

DV Dugo Selo